

ТРЕНДИ ГІБРИДНОГО ВПЛИВУ РОСІЇ

ЄВГЕН МАГДА, НТУУ КПІ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО

ROZUMANA@GMAIL.COM

+380504447799

ВИМІРИ ГІБРИДНОСТІ: АГРЕСІЯ ТА ВІЙНА

- ▶ ГІБРИДНА АГРЕСІЯ - прагнення однієї держави нав'язати свою волю іншим, формально не порушуючи норм міжнародного права, а використовуючи механізми впливу.
- ▶ Гібридна агресія може здійснюватися у економічній, енергетичній, інформаційній, культурній та інших сферах
- ▶ В Україні йде ГІБРИДНА ВІЙНА, оскільки присутній військовий компонент (з весни 2014 року, за даними ООН, загинули не менше 13 000 людей)

УКРАЇНА: ПОВЕДІНКА ЖЕРТВИ

- ▶ Відсутність чіткої зовнішньополітичної стратегії
- ▶ Незрілість державної еліти та постійна зміна політичних правил
- ▶ Ірраціональна віра у «братерські відносини» з Росією
- ▶ Брак досвіду державності та невизначені національні інтереси
- ▶ Відмова від диверсифікації джерел постачання в енергетичній сфері
- ▶ Олігархізація економіки та слабкий розвиток малого та середнього бізнесу

ГІБРИДНЕ ПРОТИСТОЯННЯ: ПРОМІЖНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Україна вистояла під гібридним
натиском Росії – і це УСПІХ

Європейський та євроатлантичний
вектор закріплені в Конституції України

Боротьба за збільшення
зовнішньополітичної суб'єктності
держави триває (Партнерство
розширених можливостей з НАТО)

Суттєво зміцнилася Воєнна організація
держави

АКТУАЛЬНІ ГІБРИДНІ ВИКЛИКИ

- ▶ ПОШИРЕННЯ ФЕЙКІВ ТА ДЕЗІНФОРМАЦІЇ
- ▶ ІНФОДЕМІЯ
- ▶ ВТРУЧАННЯ ДО ЕЛЕКТОРАЛЬНИХ ПРОЦЕДУР
- ▶ ДЕГУМАНІЗАЦІЯ ПРОТИВНИКА
- ▶ ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ ЯК ЗБРОЯ
- ▶ ВИКОРИСТАННЯ ФАКТОРУ МІГРАНТІВ

- ✓ Фейк – це підробка, щось несправжнє, що подається як оригінал
- ✓ В інформаційній війні - неправдива інформація, або неправдиві фото/відео до такої інформації
- ✓ Фейки стали органічним елементом гібридної війни Росії проти України, а згодом і проти цивілізованого світу загалом
- ✓ Новація – глибинні фейки

Що таке фейк?

АКСЕЛЕРАТОРИ ДЛЯ ФЕЙКІВ

- ▶ Фейкові новини поширюються у 6 разів швидше за звичайні (березень 2018 року, вчені Масачусетського технологічного інституту)
- ▶ Державна політика поширення фейків з боку Росії (тріада Russia Today – Sputnik Media – Ольгіно)
- ▶ Інформаційний колаборціонізм в Україні
- ▶ Перебування значної частини населення у парадигмі радянсько-німецької війни
- ▶ Пандемія COVID-19 сприяє поширенню фейків

ГЛОБАЛЬНІ ПЕРЕДУМОВИ ІНФОДЕМІЇ

- ▶ **Несподіваний характер викликів, які стимулюють поширення конспірології та страху**
- ▶ **Розповсюдження у світі соцмереж та месенджерів**
- ▶ **COVID-19 б'є по VIP-ах різних країн**
- ▶ **Руйнування звичної картини світу**
- ▶ **Загроза обмеження прав та свобод громадян людей**
- ▶ **Весь світ перебуває в одному човні**

БЕНЕФІЦІАРИ ІНФОДЕМІЇ

- ▶ Росія та Китай НЕ залежать від результатів демократичних виборів, тому розхитують ситуацію у власних інтересах, поширюють дезінформацію, намагаються отримати дивіденди, розширити власний вплив

ФЕЙКИ: ЛИХОМАНКА ІНФОДЕМІЇ

Джерела походження
коронавірусу (кажани,
лабораторія, рептилоїди)

Вплив Джорджа
Сороса/Білла Гейтса на
появу коронавірусу

Поширення коронавірусу
завдяки вишкам 5G

Вакцини проти COVID-19
та інформаційні атаки
навколо них

ВАКЦИНА ПРОТИ ГІБРИДНОСТІ

Бути переконливими

Грати на чужому інформаційному полі

Фахово реагувати на інформаційні виклики

Револьверний принцип виступу VIP-спікерів

Подача суспільно важливої інформації «єдиним голосом»

Case-studies для типової дезінформації та фейків

Стимулювати медіаграмотність та критичне мислення

Показати «світло в кінці тунелю»

**ЕЛЕКТОРАЛЬНА
ЗБРОЯ КРЕМЛЯ**

**ПУТІНА НЕ
ОБХОДЯТЬ
РЕЗУЛЬТАТИ
ВИБОРІВ**

ПЕРЕДУМОВИ ЗАСТОСУВАННЯ РОСІЄЮ ГІБРИДНОЇ ЕЛЕКТОРАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

- ▶ **Співіснування у системі міжнародних відносин гібридної війни та гібридної агресії**
- ▶ **Оптимізація використання ресурсів для агресивних дій,**
- ▶ **Приналежність виборів до категорії демократичних цінностей та очевидні проблеми у протидії втручанню**
- ▶ **Можливість через соціологічні дослідження контролювати об'єкт впливу та корегувати тактику**
- ▶ **Наявність системи просування інформації RT – Sputnik – боти/тролі**

ДИСКРЕДИТАЦІЯ ЕЛЕКТОРАЛЬНИХ ПРОЦЕДУР В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

- ▶ Використання маніпулятивного медіа-впливу
- ▶ Спроби підкупу виборців, «не відкриваючи обличчя»
- ▶ Трансляція тез про утиск меншин, викривлення програм суб'єктів виборчого процесу, перебігу та результатів виборів
- ▶ Спроби дискредитації електорального процесу
- ▶ Безпосереднє втручання до перебігу голосування

ДЕГУМАНІЗАЦІЯ БЕЗ ВІЙНИ

- ▶ **ВИКОРИСТАННЯ ШТАМПІВ РАДЯНСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ**
- ▶ **СПЕКУЛЯЦІЯ НА БАТЬКІВСЬКИХ ПОЧУТТЯХ**
- ▶ **ВИКОРИСТАННЯ ФЕДЕРАЛЬНИХ МЕДІА РФ**
- ▶ **ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМИ**

НОВА ІСТОРИЧНА ПОЛІТИКА ПУТІНА

- ▶ **Прагнення переглянути історію Другої світової війни у контексті 75-перемоги над нацизмом**
- ▶ **Гібридизація Голокосту**
- ▶ **Гіперболізація ролі Росії у перемозі над нацизмом через маніпуляцію архівними документами**
- ▶ **Збільшення протиріч між різними частинами Європи**
- ▶ **Маніпуляції темою колаборації з нацистами під час Другої світової війни**

ГІБРИДНИЙ УДАР МІГРАНТАМИ

- ▶ **Флеш-бек до подій 2015-2016 років**
- ▶ **Постправда у польових умовах**
- ▶ **Чітко визначений об'єкт атаки**
- ▶ **Нагнітання страху**
- ▶ **Розхитування ЄС**

МЕТОДИ ПРОТИДІЇ РОСІЙСЬКОМУ ГІБРИДНОМУ ВПЛИВУ

- ▶ Поширення медіа-грамотності та критичного мислення
- ▶ Каталогізація та систематизація знань про фейки
- ▶ Ефективна інформаційна політика влади на основі довіри до неї
- ▶ Підвищення рівня знань про сусідів
- ▶ Протидія ксенофобії та радикальним течіям
- ▶ Переосмислення та реконструкція історичних подій на території Європи, формування спільного наративу Центральної Європи